

Wrocław, 20 marca 2008 roku

WK.60/325/K-102/07

**Pan
Wojciech Kołodziej
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Kultury**

**ul. Strzelecka 2a
57 – 400 Nowa Ruda**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 2 do 15 stycznia 2008 r. kontrolę gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowej Rudzie. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania. Kontrolą przeprowadzoną w Miejskim Ośrodku Kultury (zwanym dalej MOK) objęto losowo wybrane i udokumentowane operacje finansowo – gospodarcze dokonane w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 września 2007 r. w zakresie dochodów i wydatków oraz gospodarowania mieniem jednostki.

W wyniku kontroli stwierdzono wystąpienie niżej przedstawionych nieprawidłowości i uchybień.

W zakresie regulacji organizacyjno-prawnych

Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowej Rudzie wprowadzony Zarządzeniem nr 5/03 Dyrektora MOK z dnia 25 sierpnia 2003 r. nie przewidywał zatrudnienia specjalisty ds. kadr, płac i BHP, ani żadnego innego stanowiska, na którym czynności te mogłyby być wykonywane. Faktycznie w instytucji zatrudniano specjalistę ds. kadr, płac i BHP.

W zakresie kontroli finansowej

Przy zatrudnieniu Głównej Księgowej w dniu 1 maja 2005 r. nie dopełniono obowiązku sprawdzenia, czy kandydat na głównego księgowego spełnia wymogi z art. 35 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity, Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.) w zakresie niekaralności. Dopiero w trakcie kontroli, w styczniu 2008 r., Dyrektor MOK wystosował do Ministerstwa Sprawiedliwości – Krajowego Rejestru Karnego zapytanie o udzielenie informacji w tej sprawie (art. 45 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

Dyrektor MOK w Nowej Rudzie, odpowiedzialny na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za całość gospodarki finansowej, w tym za wykonywanie określonych ustawą obowiązków w zakresie kontroli finansowej, nie ustalił, wbrew wymogom art. 47 ust. 3 tej ustawy, zasad obiegu i kontroli dokumentów księgowych. Mimo że w Regulaminie Procedur Kontroli Finansowej (§ 33) odwoływano się do Instrukcji i obiegu dokumentów finansowo-księgowych, to taka

nigdy nie została sporządzona. Ponadto w jednostce nie określono wykazu druków ścisłego zarachowania, zasad ich ewidencji ani osób odpowiedzialnych. Faktycznie w jednostce prowadzono ewidencję druków ścisłego zarachowania dla bloków biletów kinowych, niemniej ewidencja ta była prowadzona w sposób uniemożliwiający ustalenie ich stanu.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Stosowana w jednostce dokumentacja dotycząca zasad (polityki) rachunkowości nie spełniała wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, b oraz c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity, Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) w zakresie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych. Zasady (polityka) rachunkowości zostały wprowadzone Zarządzeniem nr 3/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. przez ówczesnego Dyrektora MOK pana Sebastiana Antolika. Dokonywane w późniejszym okresie zmiany były niezgodne z art. 10 ust. 2 tej ustawy, gdyż kierownik jednostki nie wprowadzał ich zarządzeniami. Powołane wyżej Zarządzenie nr 3/2002 (ze zmianami) zawierało wykaz kont, wykaz oprogramowania dopuszczonego do użytkowania i zasady ochrony danych oprogramowania dopuszczonego do stosowania, lecz wykaz kont był niezgodny z zapisami tego Zarządzenia. Ponadto zasady rachunkowości nie określały: zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych ani ich powiązań z kontami księgi głównej, wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów, a także określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Ponadto w Zarządzeniu nr 3/2002 określono, że kopie programów tworzy się automatycznie każdorazowo po dokonaniu księgowania i po zakończeniu pracy systemu – na dyskietkach, który później winny być przechowywane w księgowości. Faktycznie księgi rachunkowe za lata 2005-2007 kopiowano na serwer.

Sprawozdania budżetowe RB-Z i RB-N za III kwartały 2007 r. zostały przekazane Burmistrzowi Miasta Nowa Ruda z pięciodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu (10 dni po upływie okresu sprawozdawczego) określonego w załączniku nr 38 „Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

W zakresie gospodarki pieniężnej (kasowej i bankowej) oraz rozrachunków

Kasa MOK nie była prowadzona w wydzielonym pomieszczeniu choć przewidywał to § 10 ust. 2 pkt. 1 Instrukcji kasowej.

Niezapowiedziana kontrola kasy wykazała różnicę w wysokości 1.427,98 zł pomiędzy stanem rzeczywistym i ewidencyjnym, która powstała na skutek dokonywania operacji kasowych bez ich jednoczesnego ewidencjonowania w raporcie kasowym. Było to sprzeczne z art. 24 ust. 1 ustawy

o rachunkowości zobowiązującym, do bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, w sposób spełniający wymogi ust. 5.

Pomimo przechowywania w kasie jednostki depozytów (karty pojazdu, wydruków fiskalnych), dopiero w trakcie kontroli założono ewidencję wymaganą § 3 ust. 7 Instrukcji Kasowej.

W wyniku nieprzestrzegania § 5 ust. 2 ust. 4 Instrukcji kasowej przyjęcia/przekazywania kasy nie dokonywała komisja wyznaczona przez Dyrektora MOK. Według przywołanych przepisów komisję powołuje Dyrektor, który sam kontroluje stan gotówki lub upoważnia do tego pracownika. W przypadku przyjęcia/przekazania kasy dokonanego 17 sierpnia 2007 r. ujęty w protokole pracownik, jako biorący udział w pracach komisji, w tym okresie przebywał na urlopie.

Raporty kasowe sporządzane na dzień przyjęcia/przekazywania kasy oznaczane były numerami, które potem nadawano innym raportom miesięcznym, przy czym operacje kasowe ujęte w raportach częściowych były wykazywane w miesięcznych raportach kasowych. Częściowe raporty nie były podpisane przez osobę, która je sporządziła. Było to niezgodne z przepisami art. 21 pkt 1 i pkt 5 ustawy o rachunkowości, w myśl których dowód księgowy powinien zawierać co najmniej numer identyfikacyjny oraz podpis wystawcy dowodu.

Wbrew zapisom pkt. 2 „Zasad ochrony oprogramowania dopuszczonego do użytkowania w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowej Rudzie” stanowiącego Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 2/2002 Dyrektora MOK z 25 czerwca 2002 r. wprowadzającego zasady rachunkowości, według którego tylko pracownik znający swój własny kod miał prawo wejścia do programu, ewidencja operacji kasowych za sierpień 2007 r. i część operacji za wrzesień 2007 r. była oznaczona inicjałami kasjera, który przestał pełnić tę funkcję z dniem 19 sierpnia 2007 r. Takie postępowanie naruszało art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości, w myśl którego przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapis księgowy powinien posiadać dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.

Kasjerka, której obowiązki prowadzenia kasy powierzono 14 września 2007 r., wymagane na podstawie § 2 ust. 1 Instrukcji kasowej oświadczenie o niekaralności za przestępstwo lub składanie fałszywych zeznań złożyła dopiero w trakcie kontroli – 4 stycznia 2008 r..

Dyspozycję środkami pieniężnymi na rachunku bankowym w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Radkowie O/Nowa Ruda, na którym gromadzono przychody i wydatki Zespołu Pieśni i Tańca będącego sekcją MOK, wykonywały – na podstawie upoważnienia udzielonego przez poprzedniego dyrektora MOK – m.in. osoby niebędące pracownikami MOK. Naruszało to art. 44 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 8 o finansach publicznych, który zezwala na powierzenie obowiązków w zakresie gospodarki finansowej wyłącznie pracownikom jednostki.

Na koniec 2006 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji sald należności i zobowiązań. Zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o rachunkowości należności podlegają inwentaryzacji drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych stanu aktywów, a należności i zobowiązania sporne i wątpliwe, należności i zobowiązania wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych i z tytułów publiczno – prawnych, podlegają inwentaryzacji na ostatni dzień roku obrotowego metodą porównania danych wynikających z ksiąg rachunkowych

z odpowiednimi dokumentami oraz weryfikacji ich realnej wartości. Pisemne wezwania do potwierdzenia sald zostały wysłane w trakcie kontroli.

W ewidencji księgowej Miejskiego Ośrodka Kultury nie ujmowano rozrachunków z uczestnikami zajęć organizowanych przez instytucję, wbrew art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych należy wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym. Wbrew art. 47 ust. 3 ustawy o finansach publicznych Dyrektor MOK nie uregulował sposobu prowadzenia rozliczeń z tytułu należności za uczestniczenie w zajęciach kulturalnych. Faktycznie instruktorzy wedle swojej wiedzy i potrzeb sporządzali albo listy uczestników zajęć, albo listy obecności na zajęciach oraz wysokość pobranych opłat. Opłaty za uczestniczenie w zajęciach pobierali instruktorzy zajęć, bez powierzenia im pisemnie obowiązków w tym zakresie i bez wydawania pokwitowań uczestnikom zajęć. Z dokumentacji sporządzanej przez instruktora F.M. wynika, że za miesiąc grudzień 2006 r. opłat nie uiściła jedna lub dwie osoby (przy jednej z osób wpisano kwotę i sporządzono notatkę brak wpłaty, przy drugiej osobie bez kwoty wpisano: brak wpłaty). Powyższe należności nie zostały ujęte w księgach rachunkowych, zatem księgi MOK nie były rzetelne, ponieważ dokonane w nich zapisy nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego, wymaganego na mocy art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

W zakresie dokonywania wydatków

Na skutek nieprzestrzegania przepisu § 11 ust. 2 rozporządzenia z 23 kwietnia 1999 r. Ministra Kultury i Sztuki w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz. U. Nr 45, poz. 446 ze zm.) nagroda jubileuszowa Głównej Księgowej została wypłacona prawie 1 rok i 9 miesięcy za wcześnie, ponieważ na dzień wypłaty nagrody posiadała ona potwierdzenie tylko 23 lat i 4 miesięcy pracy. Natomiast zgodnie z przywołanym przepisem § 11 ust. 2 do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia, a w razie równoczesnego pozostawania w więcej niż w jednym stosunku pracy wlicza się jeden z tych okresów. Dopiero w trakcie kontroli Główna Księgowa dostarczyła świadectwa pracy potwierdzające wymagane do wypłaty nagrody staż pracy.

Polecenia wyjazdu wystawione przez Dyrektora MOK, wskazujące jako środek lokomocji samochodów prywatny, nie zawierały zapisu odnośnie pojemności silnika, czego wymagał § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Rachunki kosztów podróży służbowych odbywanych poza granicami kraju nie spełniały wymogów § 3 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.), ponieważ nie podano w nich godzin przekroczenia granicy kraju tam i w drodze powrotnej.

Faktury i rachunki dokumentujące zakup materiałów i usług nie były prawidłowo zadekretowane. W szczególności nie wskazywano sposobu ujęcia ich w księgach rachunkowych, ani miesiąca którego to dotyczyło. Takie postępowanie naruszało art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości, według którego dowód księgowy powinien zawierać stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W zakresie mienia jednostki

Księga Środków Trwałych instytucji, będąca księgą pomocniczą do konta księgi głównej „Środki trwałe”, była prowadzona niezgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, gdyż nie zawierała zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej; w księdze ujmowano wielokrotnie powtarzane pozycje, a także wyposażenie. Ponadto Księga nie zawiera symboli klasyfikacji – numerów inwentarzowych, nazw obiektów, charakterystyki obiektów, dat i źródeł nabycia. Niektórych zapisów w Księdze Środków Trwałych dokonywano ołówkiem, a błędy poprawiano przy pomocy korektora, wbrew art. 23 ust. 1 oraz art. 22 ust. 2 ustawy o rachunkowości. W ewidencji analitycznej „Pozostałych środków trwałych” ujmowano m.in. wartości niematerialne i prawne, mimo że w zakładowym planie kont wyodrębniono konto 020 „Wartości niematerialne i prawne”. Faktycznie na koncie 020 nie dokonywano zapisów.

Przyczynami wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w sferze gospodarki finansowej było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, w tym nieuregulowanie procedur kontroli gospodarki finansowej i zasad (polityki) rachunkowości, za co odpowiedzialny był Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe panu Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Kultury, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 55, poz. 577 ze zm.), wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Dostosowanie Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowej Rudzie do stanu faktycznego w zakresie zatrudnienia;
2. Określenie przez kierownika jednostki procedur badania i porównania stanu faktycznego ze stanem wymaganym w zakresie dotyczącym procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych, zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.), a w szczególności określenie obiegu i kontroli dokumentów księgowych oraz zasad ewidencji

- druków ścisłego zarachowania wraz z wykazem tych druków, a także zasad pobierania należności z tytułu uczestniczenia w zajęciach kulturalnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Kultury;
3. Dostosowanie zakładowych zasad (polityki) rachunkowości do obowiązujących w tym zakresie przepisów, a w szczególności do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, b, c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity, Dz.U. z 2002 r. Dz.U. Nr 76, poz. 694 ze zm.), a także bieżące aktualizowanie tych zasad zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy;
 4. Sporządzanie i przekazywanie sprawozdań budżetowych w terminach określonych w załączniku nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.);
 5. Ujmowanie w księgach rachunkowych instytucji wszystkich zdarzeń zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tak by zapisy tych ksiąg odzwierciedlały stan rzeczywisty, a księgi rachunkowe były rzetelne, stosownie do art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, a w szczególności ewidencjonowanie należności i zobowiązań kontrahentów jednostki;
 6. Powierzenie obowiązków kasjerów/inkasentów wszystkim osobom pobierającym kwoty należne MOK;
 7. Dostosowanie Instrukcji kasowej do stanu faktycznego, a w szczególności uregulowanie zagadnień związanych z miejscem prowadzenia kasy;
 8. Ewidencjonowanie operacji gotówkowych na bieżąco, według postanowienia art. 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości;
 9. Sporządzanie, we wszystkich przypadkach zmian na stanowisku kasjera, protokołów przyjęcia/przekazania kasy, zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 2 ust. 4 Instrukcji kasowej;
 10. Nadawanie raportom kasowych numerów pozwalających na ich jednoznaczną identyfikację, zgodnie z wymogami art. 21 ust. 1 pkt. 1 ustawy z 29 września 1994 r. (t.j. z 2002 r. Dz. U. Nr 76, poz. 694 ze zm.) o rachunkowości;
 11. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce „Zasad ochrony oprogramowania dopuszczonego do użytkowania w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowej Rudzie” oraz postanowień art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości w zakresie wprowadzania przez pracowników do ewidencji operacji oznaczonych własnymi kodami;
 12. Cofnięcie upoważnienia do dysponowania rachunkiem bankowym wydanego osobom niebędącym pracownikami MOK, stosownie do przepisów art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
 13. Ustalanie terminów wypłat nagród jubileuszowych zgodnie z § 11 ust. 2 i ust. 4 rozporządzenia z 23 kwietnia 1999 r. Ministra Kultury i Sztuki w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz. U. Nr 45, poz. 446 ze zm.), na podstawie przewidzianych prawem dokumentów;
 14. Wystawianie poleceń wyjazdu zawierających dane wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.);

15. Zatwierdzanie do wypłaty rachunków kosztów podróży wystawionych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.);
16. Dekretowanie dowodów księgowych zgodnie z wymogami art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości, w szczególności wskazanie sposobu ujęcia ich w księgach oraz miesiąca którego dotyczą;
17. Przeprowadzanie i rozliczanie inwentaryzacji, a w szczególności inwentaryzacji należności, w sposób i w terminach określonych w art. 26 ustawy o rachunkowości;
18. Prowadzenie ksiąg pomocniczych dla środków trwałych tak, by zapisy dokonywane w tych księgach były uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej w myśl art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
19. Zaprowadzenie ewidencji syntetycznej i analitycznej wartości niematerialnych i prawnych stosownie do wytycznych zawartych w Zakładowym Planie Kont;
20. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych w sposób trwały, zgodnie z wymogami art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
21. Poprawianie błędów w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający odczytanie błędnej treści, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Tomasz Kiliński

Burmistrz Miasta Nowa Ruda